

Okolišni porezi u Hrvatskoj i Europskoj uniji

Srdelić, Leonarda

Source / Izvornik: **Osvrti Instituta za javne financije, 2024, 17, 1 - 18**

Journal article, Published version

Rad u časopisu, Objavljena verzija rada (izdavačev PDF)

<https://doi.org/10.3326/ao.2024.139>

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:242:077957>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2025-01-23**

Repository / Repozitorij:

[Institute of Public Finance Repository](#)

#139

23. srpnja 2024.

OSVRTI

Instituta za javne financije

Okolišni porezi u Hrvatskoj i Europskoj uniji

Leonarda Srdelić

Prema podacima **Eurostata** objavljenima početkom srpnja, prihodi od okolišnih poreza u Hrvatskoj porasli su s 0,6 milijardi eura, koliko su iznosili u 1995. godini, na 2,3 milijarde eura u 2022. godini, što predstavlja prosječnu godišnju stopu rasta od 5,8%. Većinu ovoga rasta generirali su porezi na energente, dok su porezi na transport te zagađenje i prirodne resurse pridonijeli u manjoj mjeri. Udio prihoda od okolišnih poreza u BDP-u iznosio je 3,3%, što je jedan od najviših udjela unutar Unije, odmah iza Grčke i Bugarske. Ovakva kretanja ukazuju na to da je u Hrvatskoj proces odvajanja gospodarskoga rasta od potražnje za fosilnim gorivima znatno sporiji u odnosu na prosjek EU-a. Naime, visok udio prihoda od okolišnih poreza u BDP-u, posebno onih vezanih uz energente, odražava daljnju ovisnost o fosilnim gorivima. Ova činjenica implicira da mjere za poticanje energetske učinkovitosti i tranziciju prema obnovljivim izvorima energije nisu implementirane s potrebnom razinom učinkovitosti ili širinom u odnosu na druge članice EU-a.

Okolišni su porezi ključan fiskalni instrument usmjeren na proizvode i aktivnosti koji negativno utječu na okoliš u skladu s **Uredbom (EU) br. 691/2011**. Njihov je cilj izmijeniti obrasce proizvodnje i potrošnje štetne za okoliš potičući istovremeno ekonomski učinkovite prakse i generiranje prihoda za financiranje zelenih projekata. Osim toga, porezi su važan izvor financiranja zelenih projekata koji podržavaju ciljeve **Europskoga zelenog plana**, uključujući smanjenje emisija stakleničkih plinova za 55% do 2030. i postizanje **klimatske neutralnosti**¹ do 2050. godine.

¹ Klimatska neutralnost stanje je u kojemu su emisije stakleničkih plinova smanjene na najmanju moguću mjeru, a preostale su emisije uravnotežene mjerama uklanjanja tih plinova iz atmosfere.

Ključni je dokument u kontekstu fiskalne politike i reguliranja okolišnih poreza unutar EU-a **revizija Direktive o oporezivanju energetske proizvodnje i električne energije**, podnesena 14. srpnja 2021. godine. Ovaj prijedlog postavlja diferencirane stope oporezivanja energenata s pomoću trošarina na energente koji se koriste kao motorno gorivo, gorivo za grijanje i električnu energiju. Tako su obnovljivi izvori energije, kao što su biogoriva, solarne i vjetroelektrane te hidroenergija, oporezivani po znatno nižim stopama kako bi se potaknulo korištenje obnovljivih izvora i smanjenje emisija stakleničkih plinova.

Osim usklađenih trošarina na energente na razini EU-a, mnoge države članice implementirale su specifične nacionalne mjere koje nadopunjuju ili čak premašuju okvire usklađenih poreznih politika. Nazivi okolišnih poreza dostupni su u **Nacionalnim poreznim listama (NPL)**, gdje su klasificirani u tri porezne kategorije u skladu sa smjernicama Europskoga sustava nacionalnih i regionalnih računa (ESA2010). Te tri kategorije obuhvaćaju Poreze na proizvodnju i uvoz (D2), Tekuće poreze na dohodak (D5) i Poreze na kapital (D91).

Iz analitičkih razloga svi okolišni porezi navedeni u Nacionalnim poreznim listama (NPL) kategorizirani su u **četiri glavne kategorije prema Eurostatu**. To su porezi na energente, transport, zagađenje i prirodne resurse. Porezi na energente uključuju usuglašene trošarine, a uglavnom i poreze na CO₂, koji su zbog svoje specifičnosti teško odvojivi. Ako je moguće, ti se porezi izdvajaju i o njima se izvještava zasebno, kao što je to slučaj u Danskoj, Estoniji, Francuskoj, Sloveniji i Švedskoj (prikazano u tablici D1 u Dodatku). Porezi na transport obuhvaćaju poreze na registraciju i vlasništvo vozila, specifične emisije CO₂ iz vozila koje se temelje na tehničkim svojstvima vozila, promet vozila i cestarine. Porezi na zagađenje i prirodne resurse pokrivaju emisije štetnih plinova, zagađenje vode, upravljanje otpadom, eksploataciju prirodnih resursa i komercijalno korištenje vode.

Dinamika i struktura okolišnih poreza u Hrvatskoj i Europskoj uniji

Posljednji dostupni podatci Eurostata pokazuju kako su ukupni prihodi od okolišnih poreza u Hrvatskoj porasli s 0,6 mlrd. eura u 1995. na 2,3 mlrd. eura u 2022. godini (grafikon 1a), uz prosječnu godišnju stopu rasta od 5,8%. Tome su najviše pridonijeli porezi na energente, a u manjoj mjeri i na transport te zagađenje i prirodne resurse (grafikon 1c).

Analizirajući prihode prema kategorijama, uočava se da su prihodi od poreza na energente porasli s 0,3 milijarde eura u 1995. godini na 1,4 milijarde eura u 2022., uz prosječnu godišnju stopu rasta od 5,4%. S istom prosječnom godišnjom stopom

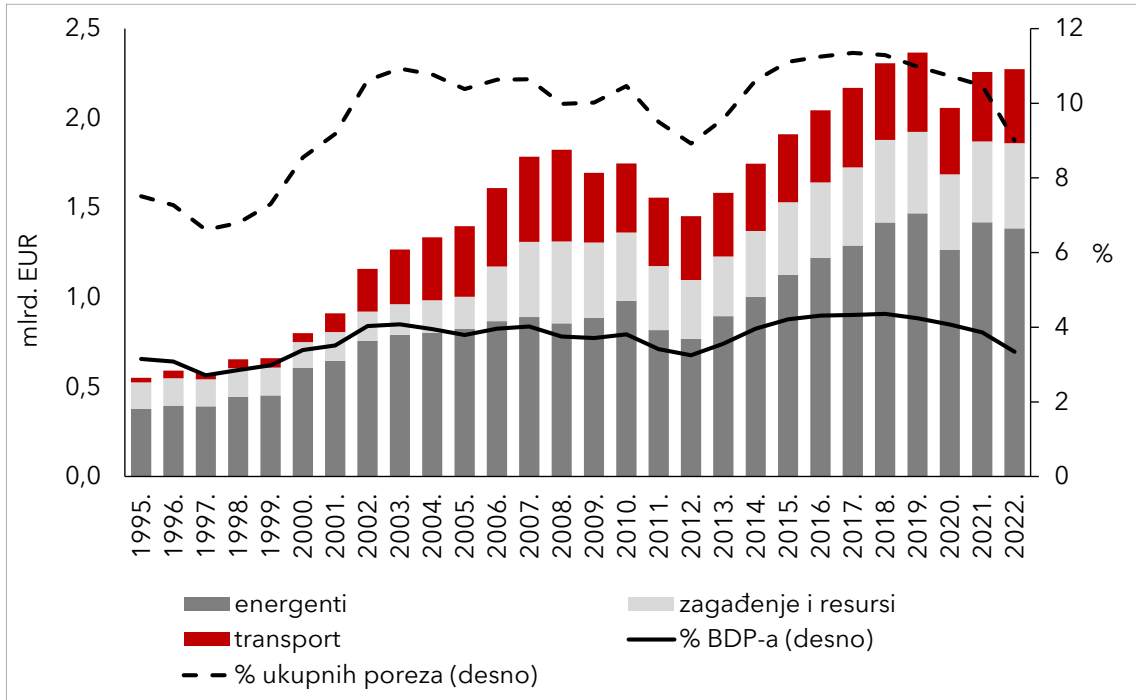
rasta povećali su se i porezi na zagađenje i prirodne resurse rastući s 0,1 milijardu eura na 0,5 milijardi eura. Međutim, najimpresivniji porast zabilježen je u kategoriji poreza na transport, koji je godišnje rastao za čak 14,9% u prosjeku, s 25,2 milijuna eura u 1995. na 413,2 milijuna eura u 2022. godini.

Na razini Europske unije prihodi od okolišnih poreza pokazuju stabilne trendove rasta, s izuzetkom 2008. i 2020. godine, kada su prihodi smanjeni zbog pada gospodarske aktivnosti uslijed financijske krize, odnosno pandemije bolesti COVID-19. Sveukupno su prihodi od okolišnih poreza u EU-u u prosjeku rasli za 2,5% svake godine te su se povećali sa 166,9 mlrd. eura u 1995. na 320,8 mlrd. eura u 2022. godini. Tome su, kao i u Hrvatskoj, najviše doprinijeli energenti koji su se skoro udvostručili rastući s početnih 128,7 mlrd. eura u 1995. na 248,4 mlrd. eura u 2022. godini (grafikoni 1b i d).

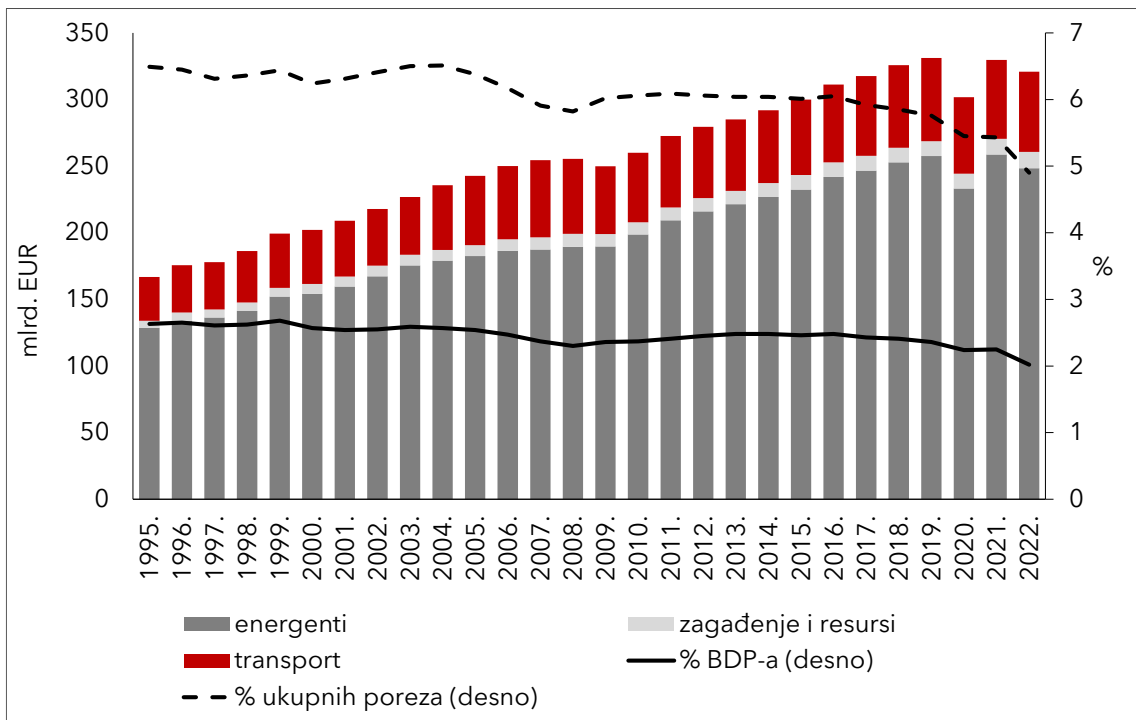
Promotri li se kretanja u posljednjoj, 2022. godini u odnosu na 2021., primjetno je kako su se porezni prihodi od energenata smanjili u obama primjerima (za 2,4% u Hrvatskoj i 4,0% u EU-u). Ovakva kretanja primarno su rezultat ruske agresije na Ukrajinu, uslijed čega je **Europsko vijeće** postiglo dogovor o zabrani gotovo 90% ukupnoga uvoza ruske nafte do kraja 2022. te donijelo **Uredbu** o smanjenju potražnje za plinom za 15%, zbog čega su diljem EU-a uvedene restrikcije u korištenju energenata.

Grafikon 1. Pregled okolišnih poreza i njihovih relativnih pokazatelja u Hrvatskoj i zemljama EU-27

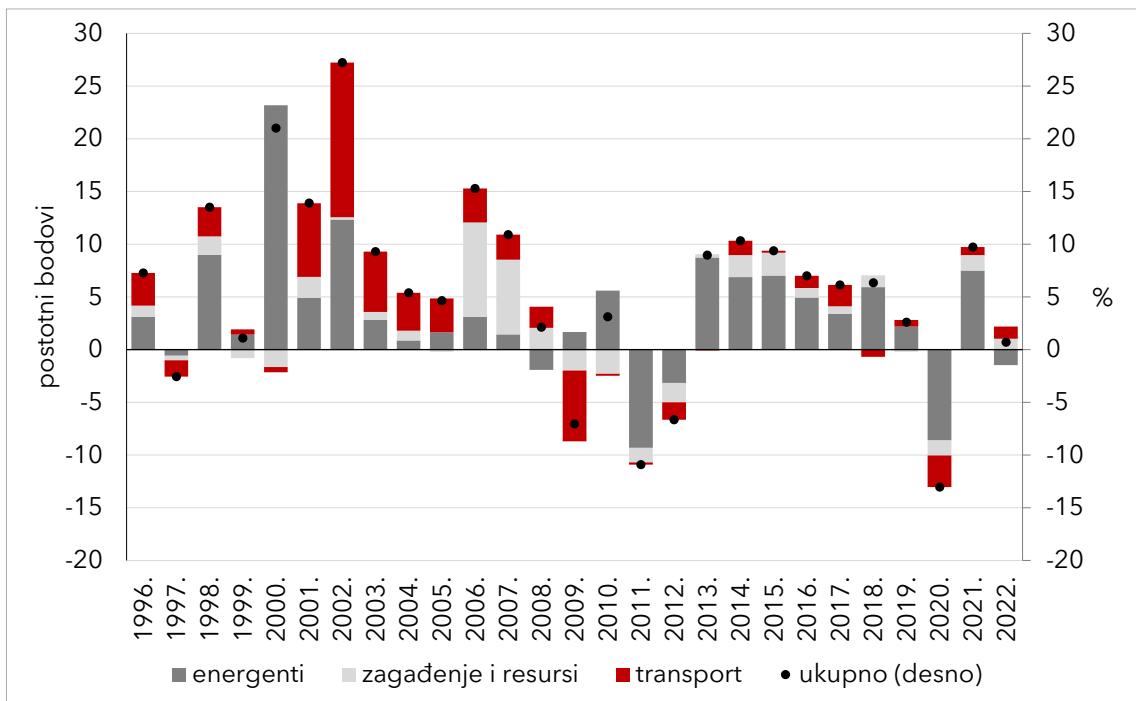
a) Hrvatska: Godišnji prihod od okolišnih poreza po kategorijama (1995. - 2022.)

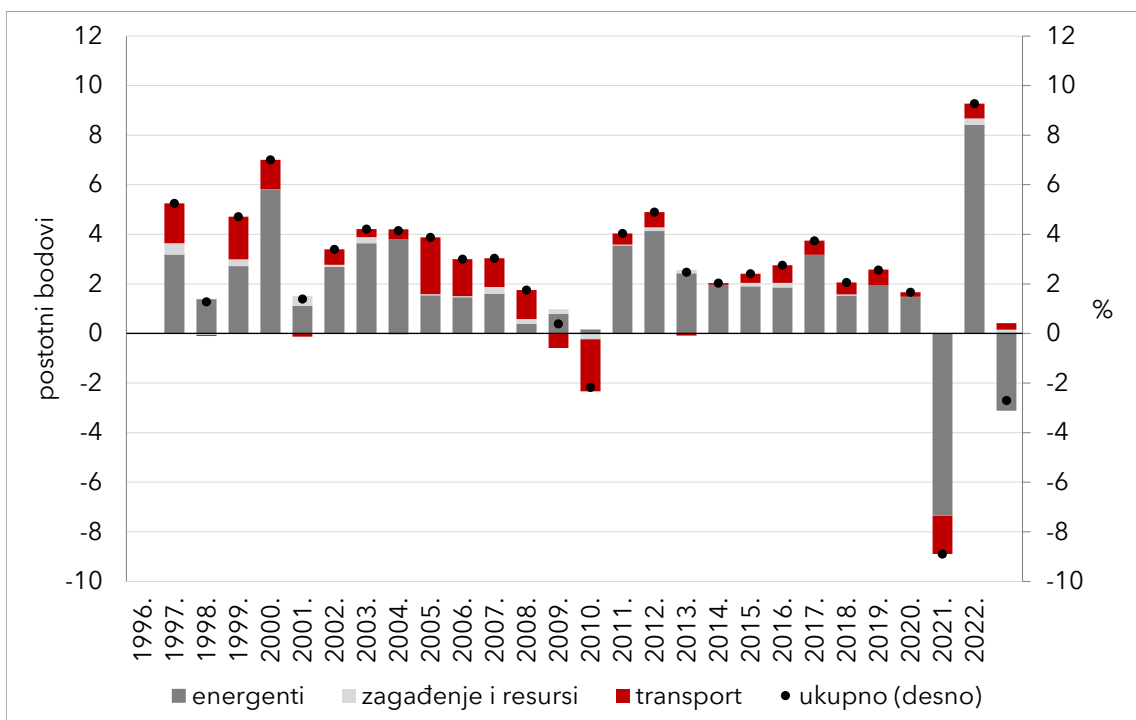
b) EU-27: Godišnji prihod od okolišnih poreza po kategorijama (1995. - 2022.)

c) Hrvatska: Doprinos pojedinih kategorija ukupnim promjenama i godišnje stope promjene okolišnih poreza

d) EU-27: Doprinos pojedinih kategorija ukupnim promjenama i godišnje stope promjene okolišnih poreza

Izvor: Eurostat, https://doi.org/10.2908/ENV_AC_TAX (preuzeto 3. srpnja 2024.)

Promotrimo li udio ukupnih okolišnih poreza u BDP-u po pojedinim članicama EU-a vidimo geografske trendove u kojima južne i istočne zemlje EU-a poput Grčke, Bugarske i Hrvatske imaju relativno više udjele okolišnih poreza u BDP-u u usporedbi sa zapadnim i sjevernim zemljama poput Irske i Luksemburga (grafikon 2a i b). Tako se Hrvatska s 3,3% BDP-a izdvaja kao zemlja s jednim od najviših udjela prihoda od okolišnih poreza u Europskoj uniji, odmah iza Grčke (5,6%) i Bugarske (4,8%).² Dodatno, usporedba trendova udjela prihoda od okolišnih poreza u BDP-u pokazuje da je u Hrvatskoj taj udio u prosjeku rastao, dok je na razini EU-a u prosjeku zabilježeno smanjenje, s 2,6% u 1995. na 2,0% u 2022. godini.

Analitički gledano, povećanje udjela prihoda od okolišnih poreza u BDP-u može biti rezultat jednoga od triju scenarija: smanjenja ukupnoga BDP-a, povećanja stope okolišnih poreza ili rasta potražnje za dobrima i uslugama koji su predmet oporezivanja (pretpostavljajući da ostali ekonomski uvjeti ostaju nepromijenjeni). U kontekstu Hrvatske, uzimajući u obzir da se porezna stopa nije znatno mijenjala i da je BDP u prosjeku rastao tijekom promatranoga razdoblja, povećanje udjela prihoda od okolišnih poreza u BDP-u primarno je posljedica rasta potražnje za energentima, posebno fosilnim gorivima. Stoga, visok udio prihoda od okolišnih poreza u BDP-u, posebno onih vezanih uz energente, implicira daljnju ovisnost o fosilnim gorivima te ukazuje na to da mjere za poticanje energetske učinkovitosti i tranziciju prema obnovljivim izvorima energije nisu dovoljno efikasno implementirane u usporedbi s ostalim članicama EU-a.

Radi dodatnoga razumijevanja ove dinamike korisno je pratiti intenzitet emisije CO₂, koji mjeri količinu CO₂ emitiranu po jedinici proizvedene energije, pa u skladu s tim ukazuje na razinu ovisnosti gospodarstva o fosilnim gorivima. Manji intenzitet emisije CO₂ po jedinici energije ukazuje na veći udio energije proizvedene iz obnovljivih izvora, a veći intenzitet emisije CO₂ na veliku ovisnost o fosilnim gorivima. Prema analizi iz rada [Srdelić \(2024\)](#), intenzitet emisije u Hrvatskoj pokazuje znatne fluktuacije. Od 1996. do 2008. godine emisija je CO₂ po jedinici proizvedene energije rasla, što je posljedica povećane gospodarske aktivnosti i rastuće potražnje za fosilnim gorivima. Nakon toga, od 2008. do 2010., zabilježen je pad emisija, koji je uslijedio ponovnim porastom, ukazujući na to da na potražnju za fosilnim gorivima u promatranome razdoblju nije utjecala porezna politika, već je ona primarno ovisila o gospodarskoj aktivnosti.

Nasuprot tome, na razini europodručja zapaža se stabilan trend smanjenja emisije CO₂ po jedinici proizvedene energije, što implicira uspješniju implementaciju

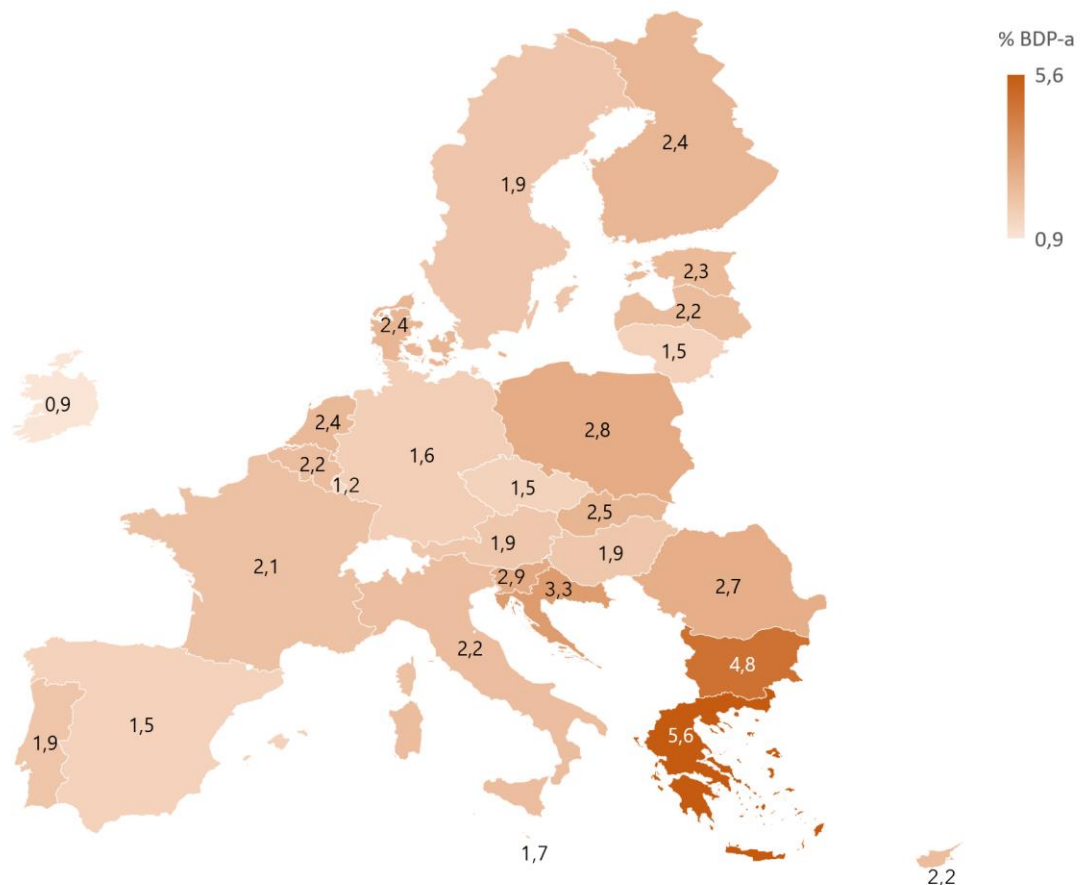
---

² Za informaciju o udjelu okolišnih poreza u ukupnim poreznim prihodima vidjeti grafikon 2c.

politika usmjerenih na povećanje energetske efikasnosti i u prosjeku širu upotrebu obnovljivih izvora energije. Ovo ujedno ukazuje na određene nedostatke u hrvatskim energetske i okolišnim politikama koje nisu uspjele ostvariti slične rezultate. U kontekstu potrebe za daljnjim unapređenjem energetske učinkovitosti i smanjenja ovisnosti o fosilnim gorivima jedan je od ključnih alata koji se nameću uvođenje ili reforma poreza na ugljik.

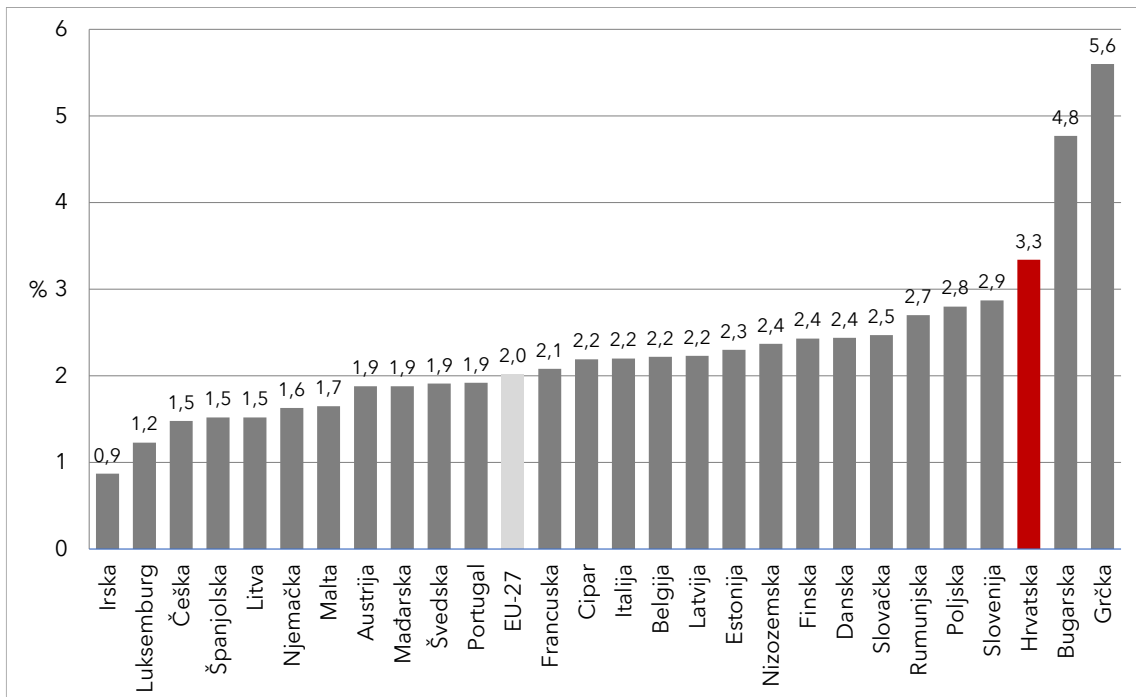
Grafikon 2. Pregled udjela prihoda okolišnih poreza u BDP-u i ukupnim poreznim prihodima po zemljama EU-a u 2022. godini

a) Udio okolišnih poreza u BDP-u država EU-a 2022.

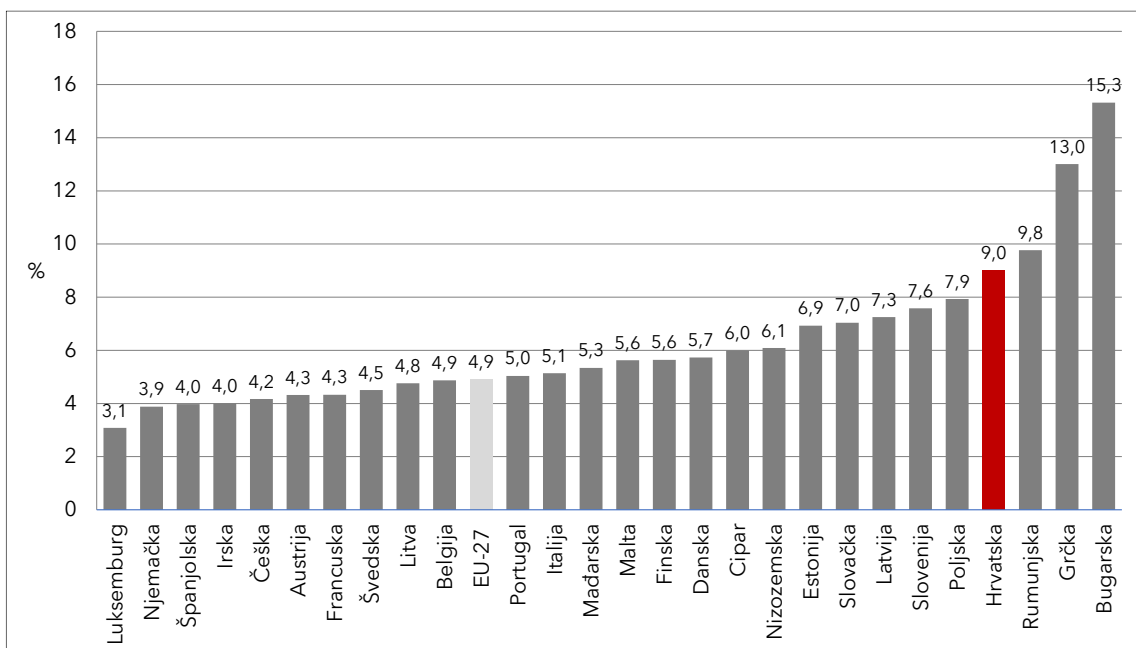

b) Udio okolišnih poreza u BDP-u za zemlje EU-a u 2022.

c) Udio okolišnih poreza u ukupnim porezima za zemlje EU-a u 2022.

Izvor: Eurostat, https://doi.org/10.2908/ENV_AC_TAX (preuzeto 3. srpnja 2024.)

Porez na ugljik

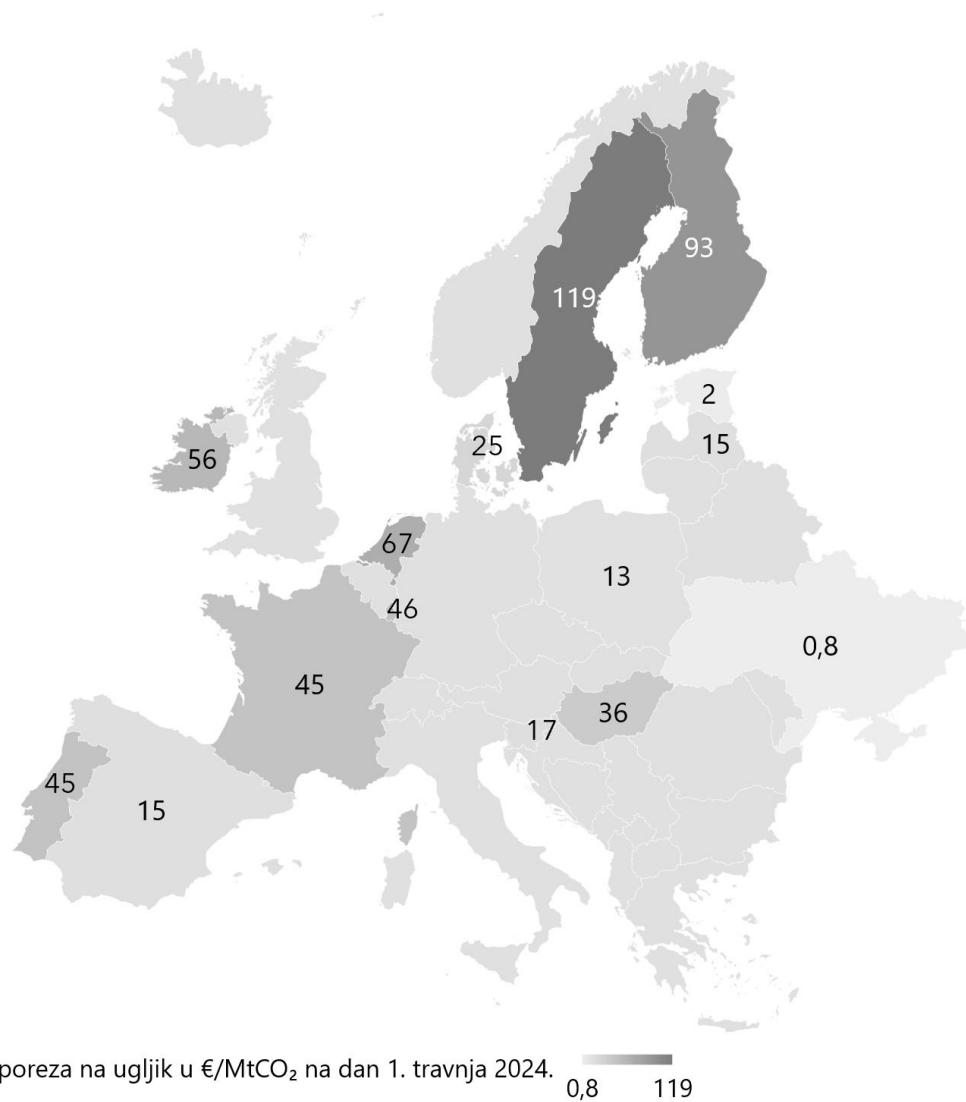
Porez na ugljik predstavlja fiskalnu mjeru usmjerenu na smanjenje emisije stakleničkih plinova naplaćivanjem pristojbe na ugljikov dioksid koji se emitira pri sagorijevanju fosilnih goriva. Finska je bila prva zemlja na svijetu koja je 1990. uvela porez na ugljik, a već sljedeće godine to je učinila i Švedska. Ovaj primjer ubrzo su slijedile i druge zemlje, uključujući Poljsku, Dansku, Latviju, Sloveniju, Estoniju, Irsku, Francusku, Portugal, Ukrajinu, Nizozemsku, Španjolsku, Luksemburg i Mađarsku (grafikon 3). Najviše stope poreza na ugljik zabilježene su u nordijskim zemljama, sa Švedskom (119 €/MtCO₂) i Finskom (93 €/MtCO₂) na čelu, dok su najniže stope zabilježene u Ukrajini i Estoniji (po 2 €/MtCO₂) kao i u Poljskoj (13,3 €/MtCO₂), Španjolskoj i Latviji (15 €/MtCO₂). Prosječna stopa poreza na ugljik u EU iznosi 40 €/MtCO₂.

Za zemlje poput Hrvatske, koje iskazuju fluktuacije u emisijama CO₂ usko vezane uz gospodarsku aktivnost, porez na ugljik predstavlja metodološki pristup koji može omogućiti stabilnije i predvidljivije smanjenje emisija. Prihodi generirani ovim porezom mogu se reinvestirati u zelene projekte, poboljšanje infrastrukture te razvoj tehnologija koje doprinose smanjenju ovisnosti o fosilnim gorivima. Analiza učinaka takvoga poreza na lokalno gospodarstvo, okoliš i društvo može pružiti ključne uvide koji će pomoći u formuliranju politike koja je jednako efikasna koliko i održiva.

U tome kontekstu uvođenje poreza na ugljik u kombinaciji s postojećim sustavom trgovanja emisijama (ETS) u EU-u moglo bi biti presudno u funkciji fiskalnoga instrumenta namijenjena smanjenju emisija stakleničkih plinova te poticanju održivoga razvoja. Naime, porez na ugljik i EU-ov ETS predstavljaju ključne mehanizme za određivanje ukupne cijene ugljika. Porez na ugljik izravno utvrđuje cijenu emisija ugljika naplaćujući fiksni iznos po svakoj toni ispuštenoga CO₂, dok EU-ov ETS radi na principu *cap and trade*, pri čemu je postavljena gornja granica na ukupne emisije, s mogućnošću trgovanja pravima na emisije na tržištu. U sklopu jačanja mjera za smanjenje emisija CO₂ unutar Europske unije najavljeno je i uvođenje novoga sustava trgovanja emisijama, poznatoga kao **ETS2**, koji će postati operativan 2027. godine. Cilj je ovoga sustava smanjenje emisija za 42% do 2030. godine u odnosu na razine iz 2005. godine, pokrivajući sektore koji nisu bili obuhvaćeni originalnim EU-ovim ETS-om, uključujući sagorijevanje goriva u zgradama i cestovnome prometu. Djeluje na principu *cap and trade*, kao i EU ETS, ali uvodi ključnu razliku: regulira emisije na razini dobavljača. To znači da su dobavljači goriva odgovorni za praćenje i izvještavanje o svojim emisijama, umjesto krajnjih korisnika poput kućanstava ili vozača. Sva prikupljena sredstva od aukcija emisijskih

dozvola bit će usmjerena na podršku ranjivim kućanstvima i mikropoduzećima s pomoću Socijalnoga klimatskog fonda, a ostatak sredstava namijenjen je financiranju klimatskih akcija i socijalnih mjera unutar država članica.

Grafikon 3. Stope poreza na ugljik u eurima po MtCO₂ na dan 1. travnja 2024.

Izvor: Svjetska banka, Carbon pricing dashboard (2024)

Zaključak

Analiza okolišnih poreza u Hrvatskoj i EU-u ukazuje na znatnu dinamiku rasta prihoda, posebice iz poreza na energente, koji dominiraju ukupnim prihodima od okolišnih poreza. Isto tako analiza pokazuje da se Hrvatska s 3,3% BDP-a izdvaja kao zemlja s jednim od najviših udjela prihoda od okolišnih poreza u BDP-u u EU-u te da je u Hrvatskoj taj udio u prosjeku rastao, dok je na razini EU-a u prosjeku padao. Ovaj općeniti trend rasta prihoda od okolišnih poreza u BDP-u u Hrvatskoj ukazuje na sporiji proces odvajanja gospodarskoga rasta od potražnje za fosilnim gorivima.

Kako bi ispunila svoje obveze kao članica Europske unije, Hrvatska se suočava s povećanom potrebom za implementacijom i unapređenjem politika energetske učinkovitosti te prijelazom na obnovljive izvore energije, uslijed usvajanja **Europskoga zakona o klimi**. Ovaj zakon postavlja pravno obvezujući zahtjev za postizanje klimatske neutralnosti do 2050. godine.

U tome kontekstu zajednička primjena novoga sustava trgovanja emisijama s mogućim uvođenjem poreza na ugljik može pružiti dvostruki mehanizam u poticanju smanjenja emisija stakleničkih plinova kako bi se ispunili ciljevi smanjenja emisija za 55% do 2030. godine.

Dodatak

Tablica D1. Popis okolišnih poreza po zemljama EU-a

Zemlja	Okolišni porezi	Vrsta poreza	Na snazi od	Kategorija okolišnoga poreza
Austrija	trošarina na energente (usuglašeno u EU-u)	energetski proizvodi i električna energija	1. siječnja 2024.	energenti
Austrija	porez na motorna vozila - porez 2	ostali neizravni	1. siječnja 2024.	transport
Austrija	porez na motorna vozila - porez na vozila na temelju standardne potrošnje goriva	ostali neizravni	1. siječnja 2024.	transport zagađenje/resursi
Belgija	trošarina na energente (usuglašeno u EU-u)	energetski proizvodi i električna energija	1. siječnja 2024.	energenti
Belgija	porez na motorna vozila - eurovinjeta	ostali neizravni	1. siječnja 2024.	transport
Belgija	porez na motorna vozila - porez na ulazak u prometnu uslugu	ostali neizravni	1. siječnja 2024.	transport
Belgija	porez na motorna vozila - porez na prometnu cirkulaciju	ostali neizravni	1. siječnja 2024.	transport
Bugarska	porez na motorna vozila - porez na prijevozna vozila	ostali izravni	1. siječnja 2024.	transport
Bugarska	trošarina na energente (usuglašeno u EU-u)	energetski proizvodi i električna energija	1. srpnja 2024.	energenti
Cipar	trošarina na energente (usuglašeno u EU-u)	energetski proizvodi i električna energija	1. srpnja 2024.	energenti
Cipar	porez na motorna vozila - cirkulacijske dozvole za vozila u javnoj upotrebi	ostali neizravni	1. siječnja 2024.	transport
Češka	trošarina na energente (usuglašeno u EU-u)	energetski proizvodi i električna energija	1. siječnja 2024.	energenti transport
Češka	naknada za električnu energiju iz sunčeva zračenja	ostali neizravni	1. siječnja 2024.	energenti

Češka	porez na motorna vozila - naknade za ulazak motornih vozila	ostali neizravni	1. siječnja 2024.	transport
Češka	porez na motorna vozila - cestovni porez (komercijalni)	ostali neizravni	1. siječnja 2024.	transport
Danska	trošarina na energente (usuglašeno u EU-u)	energetski proizvodi i električna energija	1. siječnja 2024.	energenti transport zagađenje/resursi
Danska	porez na osiguranje - porez na osiguranje od odgovornosti za motorna vozila	ostali neizravni	1. siječnja 2023.	transport
Danska	trošarina - porez na vodu u cjevovodima	ostali neizravni	1. siječnja 2024.	zagađenje/resursi
Danska	trošarina - porez na ugljik na određene energetske proizvode	ostali neizravni	1. siječnja 2024.	energenti
Danska	porez na motorna vozila - zeleni porez na osobne automobile	ostali neizravni	1. siječnja 2024.	transport
Danska	cestovni porez - naknada za korištenje cesta (eurovinjeta)	ostali neizravni	1. siječnja 2024.	transport
Danska	trošarina - zapečaćene NiCadove baterije	ostali neizravni	1. siječnja 2024.	zagađenje/resursi
Danska	trošarina - sumpor	ostali neizravni	1. siječnja 2024.	zagađenje/resursi
Danska	trošarina - porez na određenu ambalažu, jednokratno posuđe i PVC foliju te određene vreće od papira ili plastike itd.	ostali neizravni	1. siječnja 2024.	zagađenje/resursi
Danska	porez na motorna vozila - carinska pristojba za registraciju motornih vozila	ostali neizravni	1. siječnja 2024.	transport
Danska	trošarina - dušik	ostali neizravni	1. siječnja 2024.	zagađenje/resursi
Danska	porez na motorna vozila - porez na težinu motornih vozila	ostali neizravni	1. siječnja 2024.	transport
Danska	trošarina - porez na PVC i ftalate	ostali neizravni	1. siječnja 2024.	zagađenje/resursi
Danska	trošarina - pesticidi	ostali neizravni	1. siječnja 2024.	zagađenje/resursi
Danska	trošarina - otpadne vode	ostali neizravni	1. siječnja 2024.	zagađenje/resursi
Danska	trošarina - CFC, HFC, PFC i SF6	ostali neizravni	1. siječnja 2024.	zagađenje/resursi
Estonijska	trošarina na energente (usuglašeno u EU-u)	energetski proizvodi i	1. siječnja 2024.	energenti

		električna energija		
Estonija	naknada za zagađenje (porez na ugljik)	ostali neizravni	1. siječnja 2024.	zagađenje/resursi
Finska	trošarina na energente (usuglašeno u EU-u); porez na ugljik	energetski proizvodi i električna energija	1. siječnja 2024.	energenti
Finska	porez na motorna vozila - porez na vozila	ostali neizravni	1. siječnja 2023.	transport
Finska	porez na motorna vozila - porez na automobile	ostali neizravni	1. siječnja 2023.	transport
Finska	porez na odlagalište otpada	ostali neizravni	1. siječnja 2024.	zagađenje/resursi
Finska	trošarina - ambalaža za piće	ostali neizravni	1. siječnja 2024.	zagađenje/resursi
Francuska	trošarina na energente (usuglašeno u EU-u)	energetski proizvodi i električna energija	1. srpnja 2023.	energenti
Francuska	cestovni porez - porez koji plaćaju upravitelji autocesta	ostali neizravni	1. siječnja 2024.	transport
Francuska	porez na motorna vozila - godišnji porez na službene automobile	ostali neizravni	1. siječnja 2024.	transport
Francuska	porez na zagađenje (porez na ugljik)	ostali neizravni	1. siječnja 2024.	zagađenje/resursi
Grčka	porez na motorna vozila - cestovni porez na motorna vozila	ostali izravni	1. siječnja 2024.	transport
Grčka	trošarina na energente (usuglašeno u EU-u)	energetski proizvodi i električna energija	1. siječnja 2024.	energenti
Grčka	porez na motorna vozila - porez na registraciju automobila	ostali neizravni	1. siječnja 2023.	transport
Hrvatska	porez na motorna vozila - porez na cestovna motorna vozila	ostali izravni	1. siječnja 2024.	transport
Hrvatska	trošarina na energente (usuglašeno u EU-u)	energetski proizvodi i električna energija	1. siječnja 2024.	energenti
Hrvatska	porez na motorna vozila - posebni porez na motorna vozila	ostali neizravni	1. siječnja 2024.	transport
Irska	trošarina na energente (usuglašeno u EU-u); porez na ugljik	energetski proizvodi i električna energija	1. siječnja 2024.	zagađenje/resursi energenti
Irska	naknada za plastične vrećice	ostali neizravni	1. siječnja 2024.	zagađenje/resursi

Irska	porez na motorna vozila - porez na registraciju vozila	ostali neizravni	1. siječnja 2024.	transport
Irska	naknada za odlagalište otpada	ostali neizravni	1. siječnja 2024.	zagađenje/resursi
Irska	porez na motorna vozila - porezne obveze za vozila	ostali neizravni	1. siječnja 2024.	transport
Italija	trošarina na energente (usuglašeno u EU-u)	energetski proizvodi i električna energija	1. siječnja 2024.	energenti
Italija	porez na emisije sumpornoga dioksida (SO ₂) i dušikovih oksida (NO ₂)	ostali neizravni	1. siječnja 2022.	zagađenje/resursi
Italija	porez na motorna vozila - regionalni porezi na motorna vozila	ostali neizravni	1. siječnja 2024.	transport
Italija	regionalni posebni porez na odlaganje otpada	ostali neizravni	1. siječnja 2024.	zagađenje/resursi
Italija	pokrajinski porez za zaštitu okoliša	ostali neizravni	1. siječnja 2024.	zagađenje/resursi
Italija	porez na motorna vozila - javni registar motornih vozila	ostali neizravni	1. siječnja 2024.	transport
Italija	regionalni porez na motorno gorivo	ostali neizravni	1. siječnja 2024.	energenti
Latvija	trošarina na energente (usuglašeno u EU-u); porez na ugljik	energetski proizvodi i električna energija	1. siječnja 2024.	energenti
Latvija	porez na motorna vozila - porez na registraciju automobila	ostali neizravni	1. siječnja 2020.	transport
Latvija	porez na subvencioniranu električnu energiju	ostali neizravni	1. siječnja 2020.	energenti
Latvija	porez na motorna vozila - porez na službene automobile	ostali neizravni	1. siječnja 2024.	transport
Latvija	porez na prirodne resurse	ostali neizravni	1. siječnja 2024.	zagađenje/resursi
Latvija	porez na motorna vozila - porez na rad vozila	ostali neizravni	1. siječnja 2024.	transport
Litva	porez na motorna vozila - naknada za registraciju motornih vozila	ostali izravni	1. siječnja 2024.	zagađenje/resursi
Litva	porez na državne prirodne resurse	ostali izravni	1. siječnja 2024.	zagađenje/resursi
Litva	trošarina na energente (usuglašeno u EU-u)	energetski proizvodi i	1. siječnja 2024.	energenti

		električna energija		
Litva	porez na zagađenje	ostali neizravni	1. siječnja 2024.	zagađenje/resursi
Litva	porez na motorna vozila - porezi na vozila	ostali neizravni	1. siječnja 2024.	transport
Litva	porez na naftne i prirodne plinske resurse	ostali neizravni	1. siječnja 2024.	zagađenje/resursi
Luksemburg	trošarina na energente (usuglašeno u EU-u); porez na ugljik	energetski proizvodi i električna energija	1. srpnja 2024.	zagađenje/resursi energenti
Luksemburg	porez na motorna vozila	ostali neizravni	1. siječnja 2024.	zagađenje/resursi
Mađarska	porez na motorna vozila - porez na službene automobile	ostali izravni	1. siječnja 2024.	transport
Mađarska	porez na motorna vozila	ostali izravni	1. siječnja 2024.	transport
Mađarska	porez na dohodak dobavljača energije	ostali izravni	1. siječnja 2024.	energenti
Mađarska	trošarina na energente (usuglašeno u EU-u); porez na ugljik	energetski proizvodi i električna energija	1. siječnja 2024.	transport zagađenje/resursi energenti
Mađarska	naknade za proizvode za zaštitu okoliša	ostali neizravni	1. siječnja 2024.	zagađenje/resursi
Malta	trošarina na energente (usuglašeno u EU-u)	energetski proizvodi i električna energija	1. srpnja 2024.	energenti
Malta	EKO doprinos	ostali neizravni	1. siječnja 2020.	zagađenje/resursi
Malta	porez na motorna vozila - godišnji porez na cirkulaciju	ostali neizravni	1. siječnja 2024.	transport
Malta	porez na motorna vozila - porez na registraciju motornih vozila	ostali neizravni	1. siječnja 2024.	transport
Malta	trošarina - Zakon o trošarinama (cement)	ostali neizravni	1. siječnja 2024.	zagađenje/resursi
Nizozemska	porez na motorna vozila - porez na teška motorna vozila	ostali izravni	1. siječnja 2024.	transport
Nizozemska	trošarina na energente (usuglašeno u EU-u); porez na ugljik	energetski proizvodi i električna energija	1. siječnja 2024.	energenti
Nizozemska	porez na vodu iz slavine	ostali neizravni	1. siječnja 2024.	zagađenje/resursi
Nizozemska	porez na otpad	ostali neizravni	1. siječnja 2024.	zagađenje/resursi
Nizozemska	porez na motorna vozila - porez na registraciju	ostali neizravni	1. siječnja 2024.	transport

	osobnih automobila i motornih bicikala			
Nizozemska	porez na motorna vozila	ostali neizravni	1. siječnja 2024.	transport
Njemačka	porez na motorna vozila	ostali izravni	1. siječnja 2024.	transport
Njemačka	trošarina na energente (usuglašeno u EU-u)	energetski proizvodi i električna energija	1. siječnja 2024.	energenti transport zagađenje/resursi
Njemačka	porez na nuklearno gorivo	ostali neizravni	1. siječnja 2024.	energenti
Njemačka	porez na zrakoplovstvo	ostali neizravni	1. svibnja 2024.	transport zagađenje/resursi
Poljska	porez na motorna vozila - prijevozna vozila	ostali izravni	1. siječnja 2024.	transport
Poljska	trošarina na energente (usuglašeno u EU-u); porez na ugljik	energetski proizvodi i električna energija	1. siječnja 2024.	energenti
Poljska	trošarina - automobili	ostali neizravni	1. siječnja 2024.	transport
Portugal	porez na motorna vozila - porez na cirkulaciju	ostali izravni	1. siječnja 2024.	transport
Portugal	trošarina - alkoholna pića (usuglašeno u EU-u)	alkoholna pića	1. siječnja 2024.	energenti
Portugal	trošarina na energente (usuglašeno u EU-u); porez na ugljik	energetski proizvodi i električna energija	1. siječnja 2024.	energenti
Portugal	doprinos za plastične vrećice niske gustoće	ostali neizravni	1. siječnja 2024.	zagađenje/resursi
Portugal	porez na motorna vozila	ostali neizravni	1. siječnja 2024.	transport
Rumunjska	porez na motorna vozila - ekološka pristojba	ostali izravni	1. siječnja 2024.	transport
Rumunjska	porez na domaću proizvodnju sirove nafte i prirodnoga plina	ostali neizravni	1. siječnja 2020.	zagađenje/resursi
Slovačka	trošarina na energente (usuglašeno u EU-u)	energetski proizvodi i električna energija	1. srpnja 2024.	energenti
Slovačka	porez na motorna vozila - ulazak i parkiranje motornoga vozila u povijesni dio grada	ostali neizravni	1. siječnja 2016.	transport
Slovačka	porez na motorna vozila	ostali neizravni	1. siječnja 2024.	transport
Slovenija	porez na motorna vozila - godišnja naknada za korištenje motornih vozila	ostali izravni	1. siječnja 2024.	transport

Slovenija	trošarina na energente (usuglašeno u EU-u)	energetski proizvodi i električna energija	1. srpnja 2024.	energenti
Slovenija	porez na ugljik	ostali neizravni	1. siječnja 2024.	energenti zagađenje/resursi
Slovenija	porez na motorna vozila	ostali neizravni	1. siječnja 2024.	transport
Slovenija	porez na zagađenje otpada	ostali neizravni	1. siječnja 2024.	zagađenje/resursi
Španjolska	porez na motorna vozila - porez na mehanički pogonjena vozila	ostali izravni	1. siječnja 2024.	transport
Španjolska	trošarina na energente (usuglašeno u EU-u); porez na ugljik	energetski proizvodi i električna energija	1. siječnja 2024.	energenti
Španjolska	porez na motorna vozila - posebni porez na određena prijevozna sredstva	ostali neizravni	1. siječnja 2024.	transport
Švedska	trošarina na energente (usuglašeno u EU-u)	energetski proizvodi i električna energija	1. siječnja 2024.	zagađenje/resursi energenti
Švedska	trošarina - porez na ugljik	ostali neizravni	1. siječnja 2017.	energenti
Švedska	trošarina - porez na prirodni šljunak	ostali neizravni	1. siječnja 2024.	zagađenje/resursi
Švedska	porez na motorna vozila	ostali neizravni	1. siječnja 2024.	transport
Švedska	porez na pesticide	ostali neizravni	1. siječnja 2024.	zagađenje/resursi
Švedska	porez na toplinski učinak nuklearnih elektrana	ostali neizravni	1. siječnja 2024.	energenti
Švedska	porez na otpad	ostali neizravni	1. siječnja 2024.	zagađenje/resursi
Švedska	porez na osiguranje - porez na premije osiguranja u prometu	ostali neizravni	1. siječnja 2024.	transport
Švedska	trošarina - porez na sumpor	ostali neizravni	1. siječnja 2024.	zagađenje/resursi
Švedska	porez na kemikalije u određenoj elektronici	ostali neizravni	1. siječnja 2024.	zagađenje/resursi
Švedska	porez na zračni promet	ostali neizravni	1. siječnja 2024.	transport
Švedska	porez na spaljivanje otpada	ostali neizravni	1. siječnja 2024.	zagađenje/resursi
Švedska	porez na plastične vrećice	ostali neizravni	1. siječnja 2024.	zagađenje/resursi

Izvor: *Taxes in Europe Database v4, European Commission*